

Jørgen Berthelsen: Jeg vilde gerne gøre nogle Bemærkninger i Anledning af den Forespørgsel, der nu for vistnok 3die Gang ved denne Sags Behandling er rettet til Regeringen af det ærede 2det Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) om, hvorvidt en Opløsning af Landstinget ogsaa rammer de kongevalgte. Hvis dette Spørgsmaal ikke havde været rejst, eller hvis det havde været besvaret tilfredsstillende, som det ærede Medlem har udtrykt sig, er jeg tilbøjelig til at tro, at denne Sag havde været løst i Dag, idet man sikkert var kommen over de øvrige Indvendinger. Men Spørgsmaalet om de kongevalgtes Opløsning er meget vanskeligt, og de Svar, det ærede Medlem (Rottbøll) har faaet, maa jo ikke have været tilfredsstillende. Naar dette Spørgsmaal gentages atter og atter, synes jeg egentlig, at ogsaa de kongevalgtes Interesse her berøres. I den Gruppe, som det ærede Medlem repræsenterer, sidde jo ogsaa kongevalgte Medlemmer, og jeg kan egentlig ikke rigtigt forstaa, at Spørgsmaalet kan rejses, uden at de Herrer klare for sig selv, hvad Følgen af deres Stilling kan blive. Jeg for mit Vedkommende tilstaa ærligt, at naar vi staa i en saa vanskelig Situation som den, der er i Øjeblikket — Forholdene i Folketinget se virkelig ikke videre lystelige ud —, vil jeg nødig være medansvarlig eller medskyldig i, at vi skulde faa en Forfatningsstrid heroppe i Landstinget. Jeg kunde have Lyst til, inden Sagen gaar til Udvalgsbehandling, hvad den jo rimeligvis gør, at henstille til mine Kolleger, de kongevalgte, at tage dette Spørgsmaal op. Jeg er tilbøjelig til at tro, at vi kunde hjælpe dette Spørgsmaal ud over Vanskelighederne, hvis der fra vor Side blev gjort et Skridt, som jeg mener, vi skyldte den Stilling, vi beklæde, idet vi sige: Vi ere villige til under det bestemte Forhold her at nedlægge vort Mandat uden at stille nogen som helst Betingelser. Derved skulde der naturligvis ikke være skabt noget Præcedens, men naar vi staa i en saa vanskelig Situation som den, vi nu staa i her, vil jeg indtrængende anbefale de kongevalgte, som jeg selv tilhører, at tage det Spørgsmaal under en alvorlig Overvejelse, og jeg vil gerne have Lov til her, inden Sagen gaar i Udvalg, at sige, at for mit Vedkommende skal der intet være til Hinder.

Konseilspræsidenten (*Neergaard*):

Naar jeg har forelagt dette Forslag, som i Dag er til Behandling, er det, fordi jeg

har den Opfattelse, at efter det Misforhold, der har udviklet sig mellem Folketingskredsene Størrelse, kan ingen Regering lade Spørgsmaalet om en Omordning af Folketingskredsene ligge; dertil er Misforholdet blevet for stort, og dertil er den hele konstitutionelle Skade, den hele Skade for vort offentlige Liv, som flyder af dette Misforhold, for stor. Thi det kan jo ikke nægtes, at det er en Svækkelse for Folketingets Autoritet, naar det Grundlag, paa hvilket Folketinget sammensættes, ved Tidens Udvikling er blevet saa ufuldkomment, som det er; og netop for os, der i Folketinget se Tyngdepunktet, er det af den største Vigtighed at faa dette Forhold ændret.

Naar nu Sagerne staa saaledes, saa erkender jeg, at der jo kunde tænkes forskellige Veje. Denne er ikke den eneste tænkelige Vej, men naar Regeringen er slaaet ind paa denne Vej, saa er det, fordi den mener, at det er den eneste farbare. Der er blevet hentydet til nogle Forsøg, som fra Regeringens Side ere gjorte inden Nytaar, paa at naa en forudgaaende Overenskomst mellem samtlige Partier paa Rigsdagen om en eller anden Form for denne Sags Løsning. Og en af de Former, som der tænktes paa, var en Forlængelse af den nuværende midlertidige Ordning. Imidlertid er det jo klart nok, at denne Vej kunde ikke befares, uden at der var almindelig Enighed derom; det ligger i selve Sagens Natur, at det vilde ikke være rigtigt at gøre det, saaledes som Forholdene nu ligge. Naar det ærede 4de Medlem for 9de Kreds (Harald Jensen) bebrejdede mig, at jeg ikke havde staaet fast paa dette, svarer jeg ham dertil, at det aldrig har været min Tanke, at det var noget, der kunde gennemføres, naar der ikke var almindelig Enighed derom, og det var der ikke. Jeg havde da kun Valget imellem enten at forelægge et Forslag, der bogstavelig opfyldte den nuværende Grundlovs Krav, et Forslag, der vilde have ført til ca. 170 Kredse med et rundt Tal, eller paa ny at forsøge at komme frem ad Grundlovsvejen. Jeg tror, at man vil anerkende, at jeg stod frit i saa Henseende, idet den nuværende Regering jo ikke har bundet sig til nogen bestemt Fremgangsmaade i denne Sag. Men naar jeg da overvejede Mulighederne for at gaa frem ad denne Vej og forelægge et Forslag om en Forøgelse af Folketingskredsene Antal efter Forholdet een Folketingsmand til 16,000 Indbyggere, saa var det mig absolut klart, at ad denne Vej